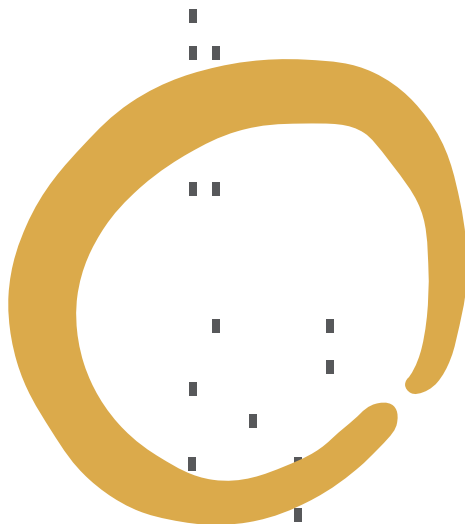

Š I P K P R O J E K T

LASTAID ZA BOLJŠO KAKOVOST
ZADNJEGA ŽIVLJENJSKEGA
OBDOBJA

20
20

MARIBOR

ČLANI PROJEKTNE SKUPINE:

Študentje: Vanesa Bogar,
Monika Slapnik, Sabina
Brus, Barbara Kokot, Nejc
Golob, Dorotea Gašpar, Ana
Keršič, Estera Gjuras, Sašo
Ozvatič in Barbara Jošt

Pedagoški mentorici:

prim. doc.

dr. Erika Zelko, lekt. dr. Melita Koletnik

Partnerska organizacija: Slovensko
društvo HOSPIC (Nada Kunstek, dipl. m. s.)

“ZA BOLJŠO KAKOVOST ZADNJEGA ŽMLJENJSKEGA
OBDOBJA - **LASTAID**”

AVTORJI: Barbara Kokot, Ana Keršič, Estera Gjuras

OBLIKA: Manca Košir, Ana Keršič

ZALOŽNIK: Medicinska fakulteta, Univerze v Mariboru

LETO IZIDA: 2020

TISK: Fotokopirnica Gallus

NAKLADA: 100

VSEBINA

4

Uvodna beseda

“Spoprijemanje z neozdravljivo boleznijo in soočanje s smrtjo.”

5

Predstavitve projekta in projektne skupine

ŠIPK - študentski inovativni projekti za družbeno korist

7

Informacijski atlas

vpogled v organizacijsko strukturo

9

Inštitut za paliativno medicino in oskrbo,

Slovenskega društva hospic in druge pomembne institucije

11

Zaključna beseda

Sodelovanje pri projektu, vtisi sodelujočih

16

Viri

UVODNA BESEDA

Spoprijemanje z neozdravljivo boleznijo in soočanje s smrtjo sta težki življenjski izkušnji. Bolniki se srečajo z boleznijo, trpijo njene posledice, čutijo strah in se začnejo spreminjati. Slednjič se morajo sprijazniti z dejstvom, da ne bodo nikoli več ozdraveli. Njihovi družinski člani se spoprijemajo z zdravstveno nego, psihološko podpirajo bolnika, sami pa se borijo z občutkom nemoči, utrujenostjo in z žalovanjem. V tem težkem življenjskem obdobju jih podpira paliativna oskrba. Ta si prizadeva bolnikom zagotoviti čim bolj kakovostno življenje, prisluhniti njihovim potrebam, bolnikovo

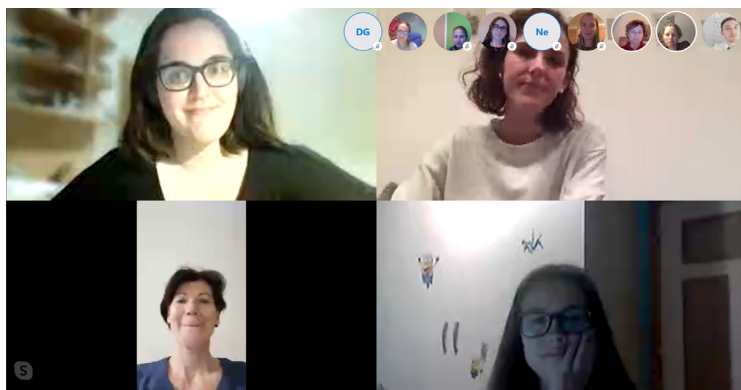
družino pa želi razbremeniti in ji ponuditi pomoč v obdobju žalovanja. Paliativna oskrba lahko traja nekaj dni, nekaj mesecev ali nekaj let. Njen namen ni podaljšati življenje ali pospešiti umiranje; želi ohraniti dostojanstvo človeka ter pomagati bolnikom in družini, da smrt razumejo kot naraven proces. Da bi bolniki, družine, zdravstveni delavci in drugi, ki se soočajo s tem težkim življenjskim obdobjem, lažje dostopali do informacij, smo v sklopu projekta ŠIPK »LAST AID« sestavili zloženko, Informacijski atlas Slovenije in priročnik. Upamo, da vam bo v pomoč.

PREDSTAVITEV PROJEKTA IN PROJEKTNE SKUPINE

ŠIPK - študentski inovativni projekti za družbeno korist - je program, ki povezuje visokošolske zavode z negospodarskimi organizacijami (društvi, zavodi ...).

ŠIPK - Študentski inovativni projekti za družbeno korist je program, ki povezuje visokošolske zavode z negospodarskimi organizacijami, kot so društva in zavodi. V projektih sodelujejo študentje, visokošolski učitelji in strokovnjaki iz lokalnega okolja. Tako razvijajo dobre prakse in inovativne oblike učenja za razvoj kompetenc in praktičnih izkušenj. Program ŠIPK omogoča sofinanciranje projektov, ki se izvajajo v skupinah in vključujejo od šest do deset študentov pod vodstvom pedagoškega mentorja in strokovnega sodelavca iz lokalnega okolja. Projekti lahko trajajo tri ali štiri mesece. V okviru izbranih projektov študenti proučujejo različne kreativne in inovativne rešitve za izzive negospodarskega in neprofitnega sektorja.

Projekt "Za boljšo kakovost zadnjega življenjskega obdobja - LAST AID" (akronim PO-LAST) se ukvarja s pripravo vsebin, ki obravnavajo soočanje s smrtjo in procesom umiranja bolnika, njegovih bližnjih ter vseh vpetih v oskrbo. Projektno skupino projekta sestavljajo študentje različnih smeri (Vanesa Bogar in Sašo Ozvatič – študenta visoke šole Alma Mater Europaea - ECM, smeri Zdravstvena nega, Monika Slapnik – študentka visoke šole Alma Mater Europaea - ECM, smer Socialna gerontologija, Barbara Jošt in Nejc Golob – študenta Filozofske fakultete Univerze v Mariboru, smer Prevajanje angleščina in nemščina, Dorotea Gašpar, Sabina Brus, Ana Keršič, Estera Gjuris – vse štiri študentke Medicinske fakultete Univerze v Mariboru, smeri Splošna medicina, in Barbara Kokot – študentka Filozofske fakultete Univerze v Mariboru, smer Poučevanje angleščine in sociologija), dve pedagoški mentorici (prim. doc. dr. Erika Zelko in lekt. dr. Melita Koletnik) in partnerska organizacija Slovensko društvo hospic s predstavnico Nado Kunstek, dipl. m. s. (2)

↑ Fotografija med sestankom preko družabnega omrežja Skype
Fotografija članov projektne skupine po uvodnem sestanku na fakulteti
Fotografija med sestankom preko družabnega omrežja Skype

. KAJ JE PALIATIVNA OSKRBA?

-
- 1 Je aktivna celostna pomoč bolnikom z napredovalo kronično neozdravljivo boleznijo in njihovim bližnjim.
  - 2 Zagovarja življenje in spoštuje umiranje kot naravni proces; smrti ne pospešuje, vendar hkrati tudi ne zavlačuje.
  - 3 Ukrepi obsegajo lajšanje fizičnih, psihičnih, duhovnih in socialnih težav.
  - 4 K celostni oskrbi bolnikovih potreb in potreb njegovih bližnjih pristopa timsko.
  - 5 Je ena od osnovnih bolnikovih pravic.
  - 6 Je državna prioriteta na področju zdravstvene dejavnosti.

INFORMACIJSKI ATLAS

V okviru projekta smo pripravili Informacijski atlas, ki omogoča uporabnikom (bolnikom in njihovim svojcem) vpogled v organizacijsko strukturo in možnosti pomoči na področju paliativne oskrbe. Atlas je prosto dostopen na spletu, kjer lahko obiskovalci s klikom na posamezno občino preberejo, katere aktivnosti na področju paliativne oskrbe so na voljo v občini. Navedeni so tudi kontaktni podatki, na koga se svojci oziroma bolniki lahko obrnejo po pomoč.

<http://paliativa.si/last-aid-atlas-paliativne-oskrbe-slovenije/>

↑ Posnetek spletne strani, na kateri je dostopen Informacijski atlas, na dan 28. 6. 2020

PREDSTAVITEV

INŠTITUTA ZA PALIATIVNO MEDICINO IN OSKRBO,
SLOVENSKEGA DRUŠTVA HOSPIC
IN DRUGIH POMEMBNIH INSTITUCIJ

INŠTITUT ZA PALIATIVNO MEDICINO IN OSKRBO

Medicinska fakulteta in Univerza v Mariboru sta aktivno in varno staranje uvrstili med svoje temeljne razvojne osi za prihodnost. Pod okriljem Inštituta se izvajajo izobraževanja (podiplomski tečaji in izobraževanja), pripravljajo in podajajo učne vsebine v okviru obstoječih programov, poteka pa tudi aktivno raziskovanje na področju pa-

liativne medicine in oskrbe. Med pomembnejše aktivnosti Inštituta sodijo izobraževanja inštruktorjev za program "Zadnja pomoč" (Last Aid). Pridobljeno znanje nato inštruktorji širijo med splošno javnost, ki paliativne oskrbe ne pozna ali pa je zanjo le slišala. V okviru Inštituta se izvaja tudi Mednarodna evropska šola za bolečino.

■

www.paliativa.si

HOSPIC

Slovensko društvo hospic je nevladna, neprofitna humanitarna organizacija, ustanovljena junija 1995. Osnovni program društva je oskrba hudo bolnih oziroma ljudi z napredovalo kronično boleznijo v zaključni fazi in njihovih svojcev na domu; slednjim nudimo pomoč tudi v procesu žalovanja. Društvo si prizadeva, da bi – tako kot rojstvo – tudi smrt postala naravni element živega, s tem pa bi postal naraven tudi odnos do umiranja in žalovanja v slovenski družbi. Društvo prireja številna predavanja, seminarje in učne delavnice, ki so namenjeni ozaveščanju in izobraževanju o umiranju, smrti in žalovan-

ju in naslavlja strokovne sodelavce, široko javnost in prostovoljce ter jim pomagajo pri skrbi za umirajoče bolnike in njihove svojce. Izdaja tudi smiselno tematsko usmerjeno literaturo. Oskrba hospica je humana in sočutna skrb za ljudi v zadnjih stadijih neozdravljivih bolezni na način, da se jim pri tem omogoči čim bolj polno življenje, tudi ko se to izteka. Vključuje tudi oporo svojcem pri soočanju z grozečo izgubo v smislu priprave na slovo in poznejše podpore žalujočim odraslim, otrokom in mladostnikom po izgubi bližnje osebe. ■

ZAKLJUČEK

»Od projekta sem odnesel veliko znanja, ki mi bo koristilo naprej na moji življenjski poti, saj me je že prej zanimala paliativna obravnava pacientov. Samo projektno delo je potekalo po načrtih, vendar pa sem osebno tudi naletel na težavo pri zbiranju podatkov v mesecu aprilu in maju, zaradi obdobja epidemije s koronavirusom. Za delo na projektu pa se moram zahvaliti tako obema pedagoškima mentoricama prim. doc. dr. Erika Zelko in lekt. dr. Melita Koletnik, kot tudi strokovni sodelavki Nada Kunstek, dipl. m. s. in, saj smo bili ves čas v kontaktu in reševali nastale probleme sproti. Glede na zbrane podatke pa upam, da so ti podatki koristili tako nam, kot tudi strokovni in laični populaciji pri pridobitvi novega znanja o paliativi. Delo na projektu LAST AID mi je bilo super in se veselim še nadaljnjega sodelovanja s to skupino posameznikov iz tega projekta.«

- Sašo Ozvatič, študent visoke šole Alma Mater Europaea-ECM v Murski Soboti, smeri zdravstvena nega

---

“Sodelovanje pri projektu, mi je kot študentki medicine in bodoči zdravnici, omogočilo poglobitev svojega znanja in seznanjenosti o zdravstvenih storitvah, ki so v Sloveniji na razpolaga bolnikom in njihovim svojcem. Gre za področje, ki je bilo dotlej dokaj neizpopolnjeno, zato me veseli, da se bila del projekta, ki je in še bo doprinesel k razvoju tega, še kako pomembnega področja zdravstva. Delo mi je bilo v veselje, četudi je bilo na trenutke oteženo zaradi epidemioloških razmer. Menim, da smo kot projektna skupina uspešno dosegli bistvo projekta in upam, da bodo naš končni izdelek koristil vsem, ki se jih soočanje z zadnjim življenjskim obdobjem osebno dotika, pa tudi ostalim, ki bodo iz drugih razlogov brskali po informacijah s področja paliativne oskrbe.”

- Ana Keršič, študentka Medicinske fakultete Univerze v Mariboru, smeri splošna medicina

---

“Pri sodelovanju na projektu ŠIPK “Za boljšo kakovost zadnjega življenjskega obdobja – Last Aid” sem pridobila mnogo koristnih kompetenc in izkušenj v svoji študijski smeri. Prevajali smo gradivo, ki vsebuje pomembno tematiko in informacije, ki jih je v zadnjem življenjskem obdobju sorodnikov oz. svojcev dobro poznati, da se lažje soočimo s situacijo, o kateri še vedno neradi govorimo. Pri projektu sem spoznala nov način dela in sodelovanja v skupini. Menim, da mi bo znanje, ki sem ga pridobila koristilo kot začetna “odskočna deska” pri nadaljnjem poklicnem razvoju in karieri. Prav tako sem vesela, da sem imela možnost sodelovati pri projektu, saj smo bili kot skupina zelo produktivni. Mislim, da smo naredili velik korak naprej na področju osveščanja ljudi o paliativni oskrbi in pomenu le-te.”

- Barbara Jošt, študentka Filozofske fakultete Univerze v Mariboru, smeri prevajanje angleščina in nemščina

---

“Sodelovanje na projektu mi je osvetlilo področje pomembnosti paliativne oskrbe v medicini in kako pomembno je tematiko paliativne oskrbe v ustrezni luči predstaviti širši populaciji. V današnjem svetu potrebe po paliativni oskrbi naraščajo, ljudje pa težko najdejo ustrezne informacije na to temo. Ta projekt predstavlja napredek na področju obravnave paliativne oskrbe v izobraževanju zdravstvenih delavcev, hkrati pa predstavlja pomoč tistim, ki v tem življenjskem obdobju iščejo nekoga, na katerega bi se lahko obrnili.”

- Barbara Kokot, študentka Filozofske fakultete Univerze v Mariboru, smeri poučevanje angleščine in sociologija

---

“Za sodelovanje pri projektu sem se odločila, ker v Sloveniji ta tema ni preveč razvita in se tudi ne govori veliko o njej. Iz samega projekta in brskanja po podatkih in spletnih straneh sem pridobila veliko znanja, ki mi bodo koristila v nadaljnji karieri. Med projektom sem naletela na nekaj težav, a smo jih uspešno reševali s strokovnimi sodelavci. Verjamem, da zbrani podatki bodo prav prišli osebam, ki potrebujejo kakršnekoli podatke v zvezi s paliativno oskrbo in jo lahko najde na enem mestu. Upam, da bodo podatki vsem prav prišli. V samem projektu sem uživala in upam na nadaljnjo sodelovanje.”

- Vanesa Bogar, študentka visoke šole Alma Mater Europaea - ECM, smeri zdravstvena nega

---

Študentski inovativni projekti za družbeno korist (ŠIPK). Javni štipendijski, razvojni, invalidski in preživninski sklad RS

Dostopno na URL naslovu: <http://www.sklad-kadri.si/si/razvoj-kadrov/studentski-inovativni-projekti-za-druzbeno-korist-sipk/>
(citirano 21. aprila 2020)

Vabilo k prijavi in sodelovanju v razvojnih projektih "Študentski inovativni projekti za družbeno korist (ŠIPK) 2019 - 2020", ki se izvajajo na Medicinski fakulteti UM! 2020. Medicinska fakulteta Univerze v Mariboru

Dostopno na URL naslovu: <https://www.mf.um.si/attachments/article/5157/20200217%20Vabilo%20za%20studente-projekti%20SIPK.pdf>
(citirano 21. aprila 2020)

Inštitut za paliativno medicino in oskrbo, Medicinska fakulteta Univerze v Mariboru.

Dostopno na URL naslovu: <http://paliativa.si/>
(citirano 21. aprila 2020)

O društvu. Slovensko društvo Hospic.

Dostopno na URL naslovu: <http://www.hospic.si/o-drustvu/>
(citirano 21. aprila 2020)
